

Κώστας Τζαβέλας: Οι συντάξεις της ντροπής

Κάθε Τετάρτη στην εφημερίδα «Κόσμος»: Ένα θεατρικό έργο που αναφέρεται σε μια σημαντική στιγμή της μεταναστευτικής ιστορίας των Ελλήνων στην Αυστραλία. Το έργο του Κώστα Τζαβέλα βασίζεται σε μια αληθινή ιστορία και είναι αφιερωμένο από τον συγγραφέα «σ' όλους τους άρρωστους, όλους τους φτωχούς, όλους τους αδύνατους που το κόλπο τους ταλαιπώρησε. Και σε όλους τους δυνατούς που είπαν όχι στο «Κόλπο». Είναι επίσης αφιερωμένο στον πατέρα του συγγραφέα με τα παρακάτω λόγια «Και... στον πατέρα μου Φώτη, τον αιώνιο φάρο της ζωής μου. Μια ταπεινή, μια ελάχιστη προσφορά. Κι... ένα συγγνώμη...». «Οι συντάξεις της ντροπής» εκδόθηκαν το 1993 σε βιβλίο με πρόλογο της Ερασμίας Γαλιατσάτου – Παπαγεωργίου (τον οποίο έχουμε ήδη δημοσιεύσει). Ευχαριστούμε θερμά τον συγγραφέα Κώστα Τζαβέλα για την ευγενική του χειρονομία προς τους αναγνώστες μας. Μετά την ολοκλήρωση της δημοσίευσης του θεατρικού έργου θα ακολουθήσει εκτενής συνέντευξη με τον συγγραφέα που θα μας μιλήσει για την περιπέτεια της συγγραφής του βιβλίου αλλά και θα μας μεταφέρει τις σημερινές του απόψεις για το γεγονός που συντάραξε τον ελληνισμό στο τέλος της δεκαετίας του '70.

Πρόλογος (Μέρος Β')

Ο Τάκης «τα 'παιρνε» τα γράμματα. Οι έπαινοι έρχονταν ο ένας μετά τον άλλον στο επαρχιώτικο Γυμνάσιο, που τον είχε καμάρι. Μα... η φτώχεια δεν χάριζε. Και σφάζει μάλιστα όταν έχεις μεγάλες προσδοκίες. Είχε αγιάτρευτο μεράκι να γίνει δικηγόρος. Να αναλαμβάνει μεγάλες υποθέσεις, μεγάλες δίκες. Να πηγαίνει στο δικαστήριο τζάμπα για τους φτωχούς και να τα βγάνει από τους πλούσιους. Αλλά, άλλο τ' όνειρο κι άλλο η ζωή. Η πικρή ζωή, η άσπονδη η... πραγματική. (Η συνέχεια την άλλη Τετάρτη).

Βγάζοντας το Γυμνάσιο με χίλιες οικονομίες οι γονείς του τον στείλαν στην Αθήνα να δώσει στο Πανεπιστήμιο. Λεφτά για φροντιστήρια δεν υπήρχαν. Και ήρθε η μεγάλη μέρα των εξετάσεων. Δεν πέτυχε! Δεν πέρασε! Και τότε το κατάλαβε μια για πάντα πόσο κακό κάνουν τα μεγάλα όνειρα.

Το νέο της αποτυχίας του έπεσε σε όλους σαν κεραυνός. Με κομμένα τα πόδια γύρισε στο χωριό, όπου παντού αντίκρουσε δακρυσμένα μάτια. Μόνο ένας δεν έκλαιγε: ο πατέρας. Αυτός αντί για κλάμα πήρε τη στράτα για τους φίλους και συγγενείς. Και μια ημέρα τον πήρε στην πάντα, εκεί στην αυλή του σπιτιού. Του 'δωσε ένα παλιό πουγγί γεμάτο λεφτά που είχε πάρει δανεικά. Πάρ τα του είπε κι ετοιμάσου. Του χρόνου θα ξαναδώσεις. Οι δυνατοί δεν το βάζουν κάτω, κι η ζωή βοηθά μόνο τους δυνατούς. Μόνο ότι τώρα πρέπει να πεις γεια για πάντα και στον «ΤΑΡΖΑΝ» και στην «σφεντόνα» σου και ιδιαίτερα στον «ΜΙΚΡΟΝ ΗΡΩΑ».

Ναι πατέρα, θα ξαναδώσω...

Έτσι πέρασαν δέκα μήνες μέσα στον «μύλο» που ο λέγεται Αθήνα. Κι ήρθαν οι εξετάσεις. Δίνανε στη Νομική 930 υποψήφιοι. Το Πανεπιστήμιο θα 'παιρνε μόνο 140. Έδωσε και πάλι απέτυχε. Ήρθε 146ος και 6ος επιλαχών. Να που η ζωή ούτε τους δυνατούς δεν βοηθά. Αλλά σαν θεία ευλογία δεν ποθήθηκε. Μέσα σε ενάμιση χρόνο είχε μεγαλώσει τόσο πολύ... Μίλησε αμέσως σ' ένα φίλο που του το είχε υποσχεθεί και γύρισε στο χωριό με την πρόσκληση σχεδόν στο χέρι... Μόνο τότε δάκρυσε ο πατέρας... Δεν προσπάθησε να τον μεταπείσει...

Έτσι βρέθηκαν μαζί με το Μιχάλη σ' αυτό το δωμάτιο που 'γινε η φωλιά μιας όμορφης και σοβαρής φιλίας.

Αλλά κι αυτή κόπηκε στη μέση, όταν ένα φλερ-

τάκι στην αρχή έγινε δεσμός σοβαρός αργότερα. Τελικά κατέληξε σε γάμο του Μιχάλη με μια Σπαρτιάτισσα. Αυτή την ημέρα του γάμου του φίλου του, την ημέρα του μικρού αυτού χωρισμού, έκανε ο Τάκης το πρώτο του μεθύσι...

Και μετά... έμεινε μόνος. Μόνος μαζί με τους δυο σπιτονοικοκυραίους που τον είχαν πια σαν παιδί τους...!

Και... σαν παιδί τους τον βγάλανε γαμπρό όταν κι αυτόν τον αιχμαλώτισαν τα μάτια μιας μακρινής ανηψιάς τους. Παντρεύτηκαν, λοιπόν, κι αγόρασαν και το μαγαζί ενός θείου της που έφευγε στην Ελλάδα. Πέρασαν τα χρόνια, έκανε οικογένεια. Τον ίδιο δρόμο ακολούθησαν και οι άλλοι της παλιοπαρέας.

Έτσι οικογενειάρχες ΟΛΟΙ σμίγανε κάπου-κάπου σε καμιά γιορτή ή κάποια βάφτιση και αναπολούσαν με δέος και νοσταλγία τα μαγικά χρόνια της πρώτης σκληρής εποχής. Τα χρόνια που η νιότη τα κάνει πάντα μαγικά όσο σκληρά κι εάν είναι.

Και χωρίς κανείς να το καταλάβει ήρθε η εποχή του '70.

Χρόνια στο τιμόνι της Αυστραλίας οι Φιλελεύθεροι (Liberals). Η Αγγλία και η Αμερική κανόνιζαν για πολλούς και για πολλά τις τύχες του τόπου. Τα παιδιά της Αυστραλίας σκοτώνονταν στο Βιετνάμ, και της Αμερικής έρχονταν στο Σύννεϋ για μικρές διακοπές απ' τη φωτιά φορτωμένα δολλάρια, ναρκωτικά και τσακισμένα όνειρα.

Οι διακρίσεις σπάγανε κόκκαλα και οι Αυστραλοί χωρίς να το καταλαβαίνουν γύριζαν πίσω την ιστορία ζητώντας εκδίκηση για τη δική τους μεταχείριση έναν και ενάμιση αιώνα πίσω, ζητώντας και υιοθετώντας ρατσιστικά συνθήματα, χλεύαζαν και σνομπάριζαν τους μετανάστες που τότε οι πιο πολλοί ήταν Ευρωπαίοι.

Ήταν καιρός γι' αλλαγή...

Μέσα σ' αυτό το καταπιεστικό και αποπνιχτικό συνονθύλευμα φύσηξε σα μαϊστράλι η φωνή ενός λαϊκού ηγέτη, ενός χαρισματικού ανθρώπου που βρέθηκε Αρχηγός του Εργατικού Κόμματος: του Whitlam.

Σα νέος Μεσίας ο Γκωφ Γουίτλαμ (G. Whitlam) μετέδιδε μηνύματα σ' όλα τα μήκη και πλάτη της χώρας. Μηνύματα φωτεινά, σωστά, ρωμαλέα. Μιλούσε για ισότητα, ελευθερία, ειρήνη και ανεξαρτησία. «Πίσω, έλεγε, ο στρατός απ' το Βιετνάμ, κατάργηση της στρατιωτικής θητείας, ίσα δικαιώματα στους μετανάστες, φωτιά και τσεκούρι στο ρατσισμό, βοήθεια στους άνεργους, δωρεάν ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη...»

Κι αυτό το μαϊστράλι που έγινε σίφουνας σάρωσε σε λίγο τα πάντα κι έφερε την Αλλαγή. Μια Αλλαγή τρομερή! Μια ελευθερία αλλιώςτικη. Που, τι κρίμα, δεν άργησε να γίνει αουδοσία

